

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

UDC 01.1

The IX International Science Conference «Trends of development modern science and practice», November 16 – 19, 2021, Stockholm, Sweden. 588 p.

ISBN - 978-1-68564-518-2

DOI - 10.46299/ISG.2021.II.IX

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liubchych Anna</u>	Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine, Kharkiv, Ukraine, Scientific secretary of Institute
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Oleksandra Kovalevska</u>	Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs Dnipro, Ukraine
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Slabkyi Hennadii</u>	Doctor of Medical Sciences, Head of the Department of Health Sciences, Uzhhorod National University.
<u>Marchenko Dmytro</u>	Ph.D. in Machine Friction and Wear (Tribology), Associate Professor of Department of Tractors and Agricultural Machines, Maintenance and Servicing, Lecturer, Deputy dean on academic affairs of Engineering and Energy Faculty of Mykolayiv National Agrarian University (MNAU), Mykolayiv, Ukraine
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D. (Economics), specialty: 08.00.04 "Economics and management of enterprises (by type of economic activity)"
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Kanyovska Lyudmila Volodymyrivna</u>	Associate Professor of the Department of Internal Medicine

РЕЗУЛЬТАТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ МОДУЛІВ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ РІЗНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ З РОЗВИТКУ МИСЛЕННЯ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ

Shopina Maryna Oleksandrivna

Candidate of psychological sciences /кандидат психологічних наук,
ORCID ID 0000-0002-1637-3480

Institute of post-graduate education of Kiev University
after Boris Grinchenko, Kiev, Ukraine
Інститут післядипломної освіти
Київського університету імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна.

Yakunin Yaroslav Yuriyovych

Candidate of chemical sciences /кандидат хімічних наук,
ORCID ID 0000- 0001-5421-0546

Institute of post-graduate education of Kiev University
after Boris Grinchenko, Kiev, Ukraine
Інститут післядипломної освіти
Київського університету імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна.

Анотація. Протягом 2019-2021-го навчальних років на курсах підвищення кваліфікації в інституті післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, для вчителів різних спеціальностей і вихователів дошкільних навчальних заходів було розроблено і впроваджено три дистанційних модулі для роз'яснення слухачам курсів які види мислення поступово формуються у дитини, як правильно зробити діагностику мислення дитини.

Ключові слова: дистанційне навчання, курси підвищення кваліфікації, післядипломна освіта, мислення.

Для вихователів дошкільних навчальних закладів, було запропоновано модуль «Розвиток мислення дітей дошкільного віку», цей модуль користувався найбільшим попитом і отримав найбільшу кількість схвальних відгуків. Протягом 2020-2021 навчального року, модуль успішно опанували 1835 слухачів курсів, у модулі пояснюється які види мислення поступово формуються у дитини, представлені завдання і вправи для розвитку мислення дитини. Також у модулі розглядаються завдання і вправи для розвитку мислення дитини, що допоможуть розвинути індивідуальні здатності й таланти дитини; різні види мислення; індивідуальну креативність. Надаються діагностичні методики, що спрямовані на з'ясування рівня розвитку зорово-моторної координації в просторі; аналіз відносин подібності форм; визначення рівня інтелектуального розвитку дитини, розвиток моторики, уміння працювати за зразком, розвиток

уваги й навичок самостійної роботи; виявлення рівня розвитку зорово-моторної координації, зорово-моторного аналізу й узагальнення просторових відносин форми й симетрії об'єктів.

Для вчителів початкових класів було розроблено модуль «Розвиток мислення дітей молодшого шкільного віку», даний модуль успішно пройшли 823 слухача курсів підвищення кваліфікації. У представленому модулі пояснюється які види мислення поступово формуються у дитини молодшого шкільного віку, розглядаються завдання і вправи для розвитку мислення дитини, що допоможуть розвинути індивідуальні здатності й таланти дитини; різні види мислення; індивідуальну креативність. Надаються діагностичні методики, що спрямовані на з'ясування ступеня розвитку наочно-образного аналізу просторових і функціонально-значеннєвих зв'язків; визначення рівня розвитку символічного мислення — здатностей виділяти й кодувати структурно-просторові зв'язки за допомогою графічних символів — кольору й форми постаті; перевірка рівня розуміння образно-просторових горизонтально-вертикальних і перспективних відносин, відносин форми й відстані між об'єктами, тощо.

Для учителів різних спеціальностей було розроблено курс «Розвиток мислення учнів 5-11 класів», даний модуль успішно пройшли 479 слухачів курсів підвищення кваліфікації. У модулі розглядаються завдання і вправи для розвитку мислення учнів 5-11 класів, що допоможуть розвинути індивідуальні здатності й таланти дитини; різні види мислення; індивідуальну креативність; підвищувати навчальну мотивацію; розвивати інтелектуально-творчий потенціал.

У підлітків мислення продукує гіпотетично-дедуктивні судження (тобто логічні міркування будуються на основі висунутих гіпотез). Розвивається здатність до розумових експериментів, до мисленого розв'язання задач на основі припущень тощо. Уміння оперувати гіпотезами при вирішенні інтелектуальних завдань — найважливіше досягнення підлітків в аналізі дійсності. У віці 15-16 років інтелектуальний розвиток полягає не стільки в накопиченні нових умінь та перетвореннях окремих властивостей інтелекту, скільки у формуванні індивідуального стилю розумової діяльності, тобто стійкої сукупності індивідуальних варіацій у способах сприймання, запам'ятовування і мислення, за якими стоять різні шляхи набування, накопичення, переробки та використання інформації. Саме тому всі розвиваючи вправи, що надаються в даному модулі, розвивають різні види мислення в дітей відповідно за їх віком та розташовані в модулі по мірі ускладнення.

Кожен курс розраховано на 10 годин (0,33 кр. ЕКТС) і передбачає опрацювання слухачами курсів теоретичної та виконання практичної частини модуля. Для успішного закінчення дистанційного курсу слухачам курсу було запропоновано знайти переваги і недоліки запропонованих у модулі методик діагностики і розвитку дитячого мислення, а також написати свої зауваження і пропозиції щодо покращення модуля та написання якої ще інформації не вистачає у модулі для подальшої успішної роботи з дітьми.

Висновки. Згідно запитам і пропозиціям слухачів курсів, усі три модулі з вересня 2021 року було оновлено, наприклад найчастішим проханням учителів і вихователів було додати методики діагностики і розвитку мислення для дітей з

особливими потребами, це пов'язано з новим законом України про організацію інклюзивного навчання в закладах дошкільної та загальної середньої освіти. Також модулі постійно поповнюються сучасними методиками розвитку і діагностики мислення дітей дошкільного, молодшого шкільного віку та підлітків.

Список літератури

1. Шопіна М.О., Якунін Я.Ю. Формування нової парадигми освіти в умовах карантинних обмежень // Шляхи розвитку науки в сучасних кризових умовах: тези доп. I міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 28-29 травня 2020 р. – Дніпро, 2020. – Т.2. – С. 591- 592.

2. Шопіна М.О., Якунін Я.Ю. Дослідження потреб освітян щодо покращення навчальних модулів на курсах підвищення педагогічної кваліфікації. High scientific goals 2020, декабрь 2020 Высокие научные цели '2020: Сборник тезисов. – Минск: Ёлнать, 2020 С. 27-30.

3. Шопіна М.О. Розвиток мислення дітей 5-ти – 9-ти років та підлітків. Навчально-методичний посібник. – Київ: Славутич – Дельфін, 2015 – 62 с.